

JINNEGA ĠWANNI 17:3 D-DIVINITÀ TA' KRISTU?

Ix-Xhieda ta' Jehovah jsostnu li Ġwanni 17:3 jinnega l-idea li Ġesù huwa "Alla" fin-natura. F'dan il-vers, Ġwanni jikkwota lil Ġesù fejn jghid,

"U din hi l-hajja ta' dejjem, li jaghrfu lilek wahdek veru Alla, u 'l Ġesù Kristu, li inti bghatt."

"Jekk Ġesù Kristu kien 'Alla,' waqt li Hu kien fuq l-art, għaliex Hu rrifera għall-Missier bhala 'wahdek veru Alla' fi Ġwanni 17:3?"

Din il-mistoqsija jagħmluha spiss tax-Xhieda ta' Jehovah meta xi hadd jipprova jurihom jew jitkellem magħhom dwar id-Divinità ta' Kristu. Huwa importanti li tifhem li l-mexxejja tat-Torri ta' l-Għassa ma jaghr-fux id-divinità ta' Kristu, jallegaw li Ġesù, hekk kif Hu ghex fuq din l-art, ma kien xejn "aktar minn raġel perfett" (**Let God Be True**, Brook-lyn: Watchtower Society, 1946, p. 87). Bi twegiba aħna noffru dan li ġej.

Fit-talba Tiegħu għan-nom tal-ġid spiritwali tal-"bnedmin kollha," jiġifieri, l-umanità kollha kemm hi, is-Salvatur talab li l-familja tal-bniedem "jaghrfu lilek [il-Missier] wahdek veru Alla, u 'l Ġesù Kristu, li inti bghatt." Ma hemm assolutament xejn f'dan il-passaġġ li jhalli lil l-istudent sincier u responsabbli tal-Bibbja li jwarrab fil-ġenb numru kbir ta' passaġġi oħra li jaffermaw bl-aktar mod ċar u bil-qawwa kollha in-natura divina ta' Ġesù Kristu. Hemm żewġ hwejjeġ ta' importanza suprema f'li nikkonsidraw dan il-passaġġ. L-ewwel, x'inhu l-punt principali ta' l-argument tal-kuntest immedjat? It-tieni, kif dan it-test jirrelata għall-fatti magħrufa (data) biblici oħra fuq l-istess tema?

Ghandu jkun enfasizzat li ebda test ma jista' jkun iżolat mill-kuntest immedjat tiegħu u jkun sfurzat biex ighallem dak li biċ-ċar huwa kontra-dizzjoni għall-passaġġi oħra rilevanti ta' l-Iskrittura fuq l-istess suġġett li huma ta' tifisra l-aktar ċara. Madankollu, dan huwa eżattament li "t-Torri ta' l-Għassa" tax-xhieda ta' Jehovah jippruvaw li jagħmlu f'li jimmanipulaw dan it-test. Bosta osservazzjonijiet importanti hafna għandhom ikunu magħmula biex inpoġġu dan il-passaġġ fil-punt l-aktar ċar tiegħu.

1. Kif innutat fuq, din it-talba kienet immirata għan-nom tal-massi kbar ta' l-umanità, maġġuranza kbira li kienu (u huma) idolatri, iqimu hafna allat, tassew allat "foloz." Kien xieraq għalkollox, mela, li Kristu jitlob li huma jsiru jafu aktar lil "veru Alla." Kif R.C.H. Lenski osserva, dan il-porzjon tat-talba kien "immirat kontra l-politeizmu pagan" (**The Interpretation of John**, Minneapolis: Augsburg, 1943, p. 1122).

Il-fatt tragiku huwa, “ix-Xhieda ta’ Jehovah” huma infushom huma politeisti għal certu grad. Huma jemmnu li l-Missier hu Alla, u li Hu halaq “alla” iehor, jiġifdieri, lil Ġesù (liema idea incidentalment l-Iskrittura tiċhadha fejn tgħid bi kliem l-aktar ċar: “Intom ix-xhieda tieghi, ighid il-Mulej, u l-qaddej tieghi li jiena htart: biex tagħrfu u temmnuni, u tifhmu li jien hu: **qabli l-ebda Alla ma ssawwar, u lanqas hadd ma jkun hemm warajja.**” (Isaija 43:10). Għalhekk, skond l-organizzazzjoni tat-Torri ta’ l-Għassa, il-Missier u l-Iben (u l-Ispirtu s-Santu) ma jikkostitwixxux *Divinità magħquda*; pjuttost l-ewwel tnejn huma Alla/alla, jiġifieri, żewġ allat. B’hekk tat-Torri ta’ l-Għassa jgħibu fix-xejn din it-talba nfisha tas-Salvatur għaliex jekk, skond huma stess, Ġesù Kristu Hu Alla [jew alla, għalkemm skond il-Bibbja tagħhom NWT Hu wkoll Alla Matthew 1:23] b’hekk ikun hemm **tnejn** u mhux wiehed Alla(t). Jekk Ġesù mhuwiex Alla tas-sew, allura ma hemm ebda triq oħra u ebda konkluzjoni oħra hlief li Ġesù Kristu Hu *alla falz!* “Min hu bhalek, o Mulej, fost l-allat?...” (Ezodu 15:11). Huwa Kristu wiehed minn dawk il-“fost l-allat”? Jekk iva, mela Kristu hu alla falz! Temmnuni dan int?

2. Il-frazzjiet li jakkumpanjaw “...wahdek veru Alla, u ’l Ġesù Kristu, li inti bghatt” juru r-relazzjoni unika bejn it-tnejn sagra. Il-ħjiel ta’ kostruzzjoni [ta’ frazi, sentenza, eċċ. skond regoli tas-sintassi] dwar is-sura ta’ l-għaqda ta’ natura li hija mgħallma b’mod qawwi u ċar f’ħafna testi oħra. Fil-fatt bosta drabi sussegwentament f’dan il-kapitlu stess (ara versi 9, 15, 20), waqt li jirreferi gli Hu qieghed jagħmel mill-Missier, Ġesù għazel it-terminu Grieg *erotao*. Din hija kelma, li tissuġġerixxi relazzjoni li mhix maqsuma ma’ oħrajn (ara R.C. Trench, **Synonyms of the New Testament**, London: Kegan Paul, trench, Trubner & Co., 1890, pp. 144-145; ukoll: W.E. Vine, “ASK” **Expository Dictionary of New Testament Words**). Is-Salvatur ma kienx qieghed igħib fix-xejn id-Divinità Tieghu Nnifsu.

B’zieda għal ta’ fuq, Ġwanni jirreferi għal Kristu Nnifsu bhala “... il-Wahdieni, li hu Alla, li hu fi hdan il-Missier” (Ġwanni 1:18), kif taqra l-lingwa skond it-test Grieg (ara Merrill Tenney, **The Expositor’s Bible Commentary**, Frank Gaebelin, ed, grand Rapids: Zondervan, 1983, Vol. 9, p. 34). Ukoll it-traduzzjoni tax-Xhieda ta’ Jehovah ggħib: “...the only begotten god who is in the bosom position with the Father is the one that has explained him.” Allura l-espressjoni “the only begotten god” kif uzata għal Kristu, *teskludi* lill-Missier? Żgur li le, u lanqas il-frazzjologija ta’ Ġwanni 17:3 ma teskludi lil Iben.

Jew ikkonsidra dawn it-testi:

- a. Alla “biss” għandu jkun mogħti qima (Matthew 4:10), u madankollu Kristu aċċetta haġa bħal din (Matthew 14:33; 15:25; Ġwanni 9:38) b’hekk ristu ma kienx eskluż mill-klassi tad-divinità.
 - b. Alla “biss” hu assolutament għaref (Rumani 16:27), madankollu, l-apostlu Pawlu jafferma li huwa “fi [fi Kristu] li jin-sabu mohbija t-teżori kollha tal-għerf u għarfa” (Kolossin 2: 3). Il-lingwa teżalta b’mod l-aktar ċar l-għerf/għarfa ta’ Ġesù ’l fuq minn dak ta’ sempliċi umanità. (Rumani 11:33), u tidentifikah bħala Divin (ara Kolossin 2:9).
 - c. Alla “biss” hu “qaddis: fis-sens *assolut* (Rivelazzjoni 15:4), u madankollu dak is-sens uniku huwa ripetutament attribwit lil Kristu (Luqa 1:35; Atti 2:27; 3:14).
3. Imbagħad hemm din l-affermazzjoni wkoll f’waħda mill-ittri ta’ Ġwanni. Hu jikteb dwar Ġesù, “...u aħna f’dak li hu veru, f’Ibnu, Ġesù Kristu. Dan hu Alla veru, u l-ħajja ta’ dejjem” (1 Ġwanni 5: 20). Każ b’saħħtu hafna jista’ jkun magħmul għal l-identifikazzjoni ta’ “Ġesù” bħala l-wiehed muri bħala “l-veru Alla” (ara Daniel Wallace, **Greek Grammar Beyond the Basics**, Grand Rapids: Zondervan, 1996, pp. 326-327). Jekk Kristu jista’ jkun “il-veru Alla,” b’ebda riflessjoni mitfugħa fuq il-Missier, mela l-Missier jista’ jkun “il-veru Alla” u b’ebda ntenzjoni li jċaħhad lil Kristu minn dik il-pożizzjoni.
4. Il-kitba ta’ Ġwanni hija mimlija b’dikjarazzjonijiet tad-Divinità shiħa ta’ Ġesù (ara Ġwanni 1:1, 18; 5:17-18; 8:58; 10:30; 20:28). Li twarrab fil-ġenb dawn kollha (u hafna oħrajn bħalhom), b’rispett lejn dak li jintqal, interpretazzjoni sfurzata ta’ frażi waħda fi Ġwanni 17:3, jirrivela preġudizzju ta’ sistema religjuża li hija għamja għar-resqan konsistenti u ta’ sens komuni għall-Iskrittura Mqaddsa.

L-asserzjoni tat-Torri ta’ l-Għassa tax-xhieda ta’ Jehovah dwar Ġwanni 17:3, mela, hija vojta għalkollox mill-mertu.